

MAA-AINESLUPAHAKEMUS

Jatkohakemus

LUVAN HAKIJA

Koneurakointi J&M Lehtonen Oy, Y-tunnus 1739875-6

Telakkatie 3 C 6
18100 HEINOLA

Yhteyshenkilö: Jouni Lehtonen, puh. 040 5416918, jouni.koneurak@gmail.com

OTTAMISPAIKKA

Hakemus koskee hakijan omistuksessa olevaa kiinteistöä ja [REDACTED], sekä [REDACTED] omistuksessa olevaa kiinteistöä (valtuutusasiakirja liitteenä).

Ottamispaikan sijainti: litin kunta, Vuolenkosken kylä, kiinteistöt 142-422-19-9 ja 142-422-7-41, sijainti Vuolenkoskentie 503 kohdalta alkavan metsäautotien varrella. Kiinteistöillä ei ole varsinaista osoitetta.

Luvan hakijat omistavat ottoalueen kiinteistöt siten, että kiinteistö Supinmetsä142-422-19-9 on [REDACTED] omistuksessa ja kiinteistö Sora 142-422-7-41 Koneurakointi J & M Lehtosen omistuksessa.

Ottoalue sijoittuu Kymenlaakson maakuntakaavaan merkitylle maa-aineksen ottoalueelle.

Nyt haetaan ottamistoiminnalle jatkolupaa joka koskisi kahden tilan muodostamaa yhtenäistä aluetta.

Aluetta koskevat aiemmat ja nykyiset luvat

Maa-ainesten ottoalueen molemmat tilat muodostavat yhtenäisen soranottoalueen, josta maa-aineksia on otettu vuodesta 1993 alkaen (lähde: ArcGIS). Suunnitelma-alueen pohjoisosassa (142-422-19-9) on ollut Merja ja Kari Supin nimellä soranottolupa, joka on umpeutunut 5.4.2016. Ottotoimintaa on tehnyt Infrastar Oy, joka on hakenut uutta ottolupaa nimiinsä 11.4.2016. Yhtiö on kuitenkin perunut lupahakemuksensa myöhemmin.

Koneurakointi J&M Lehtosella (jäljempänä J&M Lehtonen) on ollut suunnitelma-alueen eteläosassa (ent.tunnus 142-422-7-40) litin kunnan rakennuslautakunnan 2.4.2014 myöntämä soranottolupa, joka käsitti 70 000 m³. Tämä lupa on umpeutunut. Samaa aluetta koskeva toinen lupa (litin kunnan rakennuslautakunta 4.2.2015) 100 000 m³ ottoon on voimassa. Umpeutunut ja nykyisin voimassa olevat luvat sisältävät myös alueen tekolammen yläpuolella olevat maa-ainekset. Tarkoituksena on ollut jatkaa soranottoa näiden em. lupien 1 ja 2 umpeuduttua kolmannella, Kouvolan rakennus- ja ympäristölautakunnan 10.4.2018 myöntämällä 10 vuoden luvalla samalla alueella joita em. jo myönnettyt luvat koskevat. Tämä vuonna 2018 myönnetty lupa käsittää 300 000 m³:n otton.

Alueen ympäristö ja kaavoitustilanne

Suunnitelma-alue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Alue on voimassa olevassa Kymenlaakson maakuntakaavassa merkitty maa-ainesten ottoalueeksi. Lähin asuttu alue on Vierumäen urheiluopisto lännessä. Etäisyys Urheiluopiston loma-asuntoihin on 1,5 km ja alueen itäpuolella lähin asutus on n. 1,6 km:n päässä suunnitelma-alueesta. Ottoalueen välittömässä läheisyydessä, 40 metrin etäisyydellä, on [REDACTED] omistamat talusrakennukset (taukotupa). Kallion louhinta- ja murskauspaikalle on näistä etäisyyttä n. 500 m.

Suunnitelma-alue on välittömästi II-Salpausselän pohjoispuolella oleva pitkittäisharju. Huomattava osa harjusta sekä pohjoisen harjuselänteen pintamaat on poistettu. Ottoalue sijaitsee pitkän pohjois-etelä-suuntaisen ruhjevyöhykkeen laidalla. Ruhjevyöhykkeessä virtaa II-Salpausselän laidalla olevilta Kullaanlähteiltä tuleva puro. Harjun itäpuolella oleva Terrisuo on noin 15 m korkeammalla kuin ruhjevyöhykkeen puro. Pohjaveden virtauksen suoalueelta ruhjeeseen estää todennäköisesti kalliokynnys.

Suunnitelma-alueella harju on kumpareinen ja sen maa-aines on soraa, hiekkaa ja silttistä hiekkaa. Myös alueen kallioperä on jyrkkäreunaisesti kumpareinen. Etäisyys Kullaanlähteille on noin kilometri ja lähteiden vesipinta on n. 10 m ylempänä kuin ottoalueen pohjavesi. Heinolan kaupungilla on vedenottamo Kullaanlähteillä. Pohjaveden päävirtaussuunta ottoalueella on länteen/luoteeseen kohti ruhjelaakson puroa. Ruhjelaak-sossa on [REDACTED] maalla lähde, josta pohjavesi purkautuu puroon. Virtaama on niin runsas, että lähteen valuma-alue ulottuu hyvin laajalle ympäristöön. Pohjavesi on kuitenkin erillään Kullaanlähteen valuma-alueesta. Suunniteltu soranotto ei tule vaikuttamaan alueella sijaitsevan vedenottamon/ kaivojen vedenlaatuun tai määrään. Tähänastisella toiminnalla ei myöskään ole ollut näihin vaikutusta.

Suunnitellun lammen pohjoispuolella ja koilliskielekkeen länsipuolella on valtakunnallisesti merkittävä Läpiänjärven rotkolaakso, joka on maisemansuojelun kannalta arvokas kallioalue.

Maa-aineksen ottaminen

Lupaa soran ja kallion ottamiseen haetaan 15 vuodeksi. Haettavan ottamisalueen pinta-ala on yhteensä 11,1 ha. Koko toiminta-alueen laajuus on sama 11,1 ha. Kokonaisottomäärä on 419 000 m³, josta kallion ottoa on noin 10 000 m³. Otettava kallio on alueen koillisosassa. Arvioitu soran ja hiekan vuotuinen ottomäärä on 30 000 m³. Ottosuunta on pohjoisesta (ns. koilliskielekkeeltä) etelään. Ottosuuntaa voidaan muuttaa tarvittavan aineksen sekä tarvittavan varastotilan mukaan. Ottoalue merkitään paaluilla maastoon. Osalle ottoaluetta on suunniteltu kaivettavaksi tekolampi, eli soraa ja hiekkaa otetaan pohjavesipinnan alapuolelta. Hakija on varautunut siihen, että lammen kaivuu ja muu ottotoiminta voi kestää kauemmin kuin nykyinen tai mahdollinen uusi lupa on voimassa, ja tulee hakemaan tarvittaessa jatkolupaa.

Alueen nykyinen alin ottotaso on +112,5 m (N2000), joka tullaan säilyttämään ns. koilliskielekkeen alueella. Terrisuon reunalla rinnettä alennetaan tasoon +119,5 m ja luiskaus aloitetaan heti suon laidasta kaltevuuteen 1:2. Suovesiä ei ohjata suoraan ottoalueelle, vaan niiden annetaan suotautua suon pohjan silttikerrosten läpi harjuainekseen. Alin ottotaso muodostuvan tekolammen alueella (kalliopinta) on tasossa

+102,5 m. Koilliskielekkeen kuopan pohjalle voidaan tehdä massan vaihtoa suunnitelma-alueen omalla kauppakelvottomalla maa-aineksella. Massanvaihtoa ei kuitenkaan suoriteta tason +112,5 m alapuolella. Lampialueella ja sen ranta-alueella ei tehdä massanvaihtoa. Suunnitelman mukainen ottotoiminta ei ulotu suojellulle kallioalueelle. Tekolampi sijoitetaan mainitun kallioalueen eteläpuolelle niin, että kallion ja lammen väliin mahtuu tiealue.

Toiminta-alueella on useita tuhansien kuutioiden varastokasoja, joissa on eri hiekka- ja soralajikkeita myyntiä varten. Nämä on merkitty alueen karttaan.

Esiintymää hyödynnetään mahdollisimman säästeliäästi ja taloudellisesti. Jätteen syntymistä vältetään mm siten, että kukin lajite pidetään erillään toisistaan, jolloin niiden laatu pysyy kuhunkin käyttötarkoitukseen sopivana. Hienoaineksen sekoittuminen karkeampaan ainekseen vähentäisi lajitteiden käyttöpotentiaalia. Tämän vuoksi kaivettavat lajitteet pidetään eri kasoissa toiminta-alueella, mikä aiheuttaa tavallista suuremman tilantarpeen. Kaikki alueelta otettava maa-aines on huolellisella käsittelyllä hyödynnettävissä - suurimmalta osin maarakentamisessa ja viherrakentamisessa sekä jäljellä oleva osa pintamaista alueen maisemoinnissa oton aikana ja sen jälkeen. Lajitteiden taloudellinen käyttö aiheuttaa sen, että suurta osaa otto- ja toiminta-alueesta käytetään myös varastona, ja kukin lajite kootaan paikkaan josta se on järkevästi kuormattavissa. Maa-aineksia tuotetaan ja myydään asiakkaiden tarpeiden mukaisesti, mm Kymijärven hapettoman veden suodattamiseen, golf- ja muiden urheilukenttien rakentamiseen sekä tavanomaiseen maa- ja kiinteistöarakentamiseen. Koska esim. golfkenttärakentamisessa pinta-alat ovat suuria, on tarpeen varastoida sopivia lajitteita riittävästi.

Kiviaineksen murskaus ja varastointi

Louhittavasta kalliosta tuotetaan mursketta. Murskauslaitteisto sijaitsee alueen koillisosassa, louhittavan kallion vieressä. Lisäksi murskataan soran seulonnasta ylitteenä jääneitä kiviä. Murskaustyötä tehdään noin kolmena päivänä vuodessa, yhteensä enintään 46 päivää 15 vuoden ajanjaksolla. Nykyisen voimassa olevan luvan ehdoissa sallitaan enintään 49 päivää, tähän mennessä murskausta on tehty kolmena päivänä. Murskeen tuottaminen ei ole pääasiallista toimintaa. Alueelle voidaan tuoda pieniä määriä, enintään 1000 m³ vuodessa, pilaantumaton, hyötykäyttökelpoista kiviainesta, jota käytetään eri lajitteiden tuottamiseen.

Alueelle tuodaan vuosittain noin 500-1000 m³ puhdasta turvetta, jota sekoitetaan hiekkaan. Tuotavien aineksien laatu varmistetaan ennen tuontia aistinvaraisesti sekä arvioimalla kelpoisuus alkuperäisen sijainnin ja käytön perusteella. Turpeesta tehdään myös kemiallinen ja mekaaninen analyysi. Tuotetta markkinoidaan viheralueille.

Alueelle ei tuoda mitään jätteenä luokiteltavia aineksia, vaan ainoastaan myytäviin tuotteisiin soveltuvaa kiviainesta ja turvetta. Alueella ei suoriteta minkään maa-aineksen muuntamistoimia. Pääasiallinen tuote on luonnonsoralajitteet.

Pohjavesilammen muodostuminen

Lampi muodostuu koilliskielekkeen eteläpuolelle. Lammen teko on aloitettu voimassa olevien lupaehtojen mukaisesti, ja etenee pohjoisesta jatkuen etelään. Lampi tehdään

pieni osa kerrallaan siten, että pohjaveden pinnan yläpuolelle jätetään 0,5 - 1,0 m paksuinen suojakerros ja vasta tämän jälkeen kaivetaan syvemmälle, jolloin kone ei ole missään vaiheessa pohjavedessä, vaan ainoastaan kauha, jonka hydraulioiljyn määrä on muutama litra. Lammen kaivamiseen riittää ns. normaali kaivinkone, koska lampi tehdään pienissä osissa. Kaivettu aines sijoitetaan alueella määrättyihin kohtiin, jotta alue pysyy järjestyksessä. Lampi ja sen ympäristö tehdään valmiiksi ja siistitään välittömästi soranoton edetessä etelään päin.

Liitteenä olevaan karttaan merkitty lampi on kokonsa ja muotonsa puolesta viitteellinen. Kaivuvaiheessa toiminanharjoittaja muotoilee lammen sekä sen lähiympäristön yksityiskohdat ja luiskien jyrkkyyden siten, että lähtökohtana on lammen ja sen ympäristön mahdollinen tuleva virkistyskäyttö. Insinööritoimisto GeoHydro Oy:n aikaisempia lupahakemuksia varten suorittamien kairausten ja myöhempien koekuoppien perusteella lammen vesisyvyys tulee olemaan 3-5 m.

Lammen lopulliseen muodostumiseen kuluu 20-30 vuotta, koska markkinat määrittävät aikataulun. Lammen arvioitu lopullinen pinta-ala olisi 3,7 ha ja siitä kaivettujen massojen arvioitu määrä 185 000 m³

Lammen luiskakaltevuutta ei määritetä, vaan sen annetaan muodostua itsestään luontaiseen muotoon. Alueen luontaiset rinnekaltevuudet ovat jyrkkiä. Ellei kallio ole esteenä, niin soraa otetaan lammen pinnan alapuolelta niin syvältä kuin on kaivurin ulottuvuus. Sateisina aikoina virtaa koilliskielekkeen alueelta [REDACTED] lähteelle purona runsaasti vettä. Vesi on peräisin laajalta alueelta ympäristön kallio-, moreeni tai hiekka-alueelta, mutta ilmeisesti myös suon pohjakerroksista. Tämä vesi ohjataan valmistuvaan lampeen. Lammen rantavyöhykkeen ottotaso on suunniteltu pidettäväksi 1-2 m lammen vesipinnan yläpuolella. Taso tarkennetaan lammen lopulliseksi muodostuvan vesipinnan mukaan.

Lammen kaivuu on aloitettu siten, että se ulotetaan 50-100 cm pohjaveden pinnan yläpuolelle. Kun lampea alettiin kaivaa, todettiin, että veden pinta kaivannossa nousi korkeammalle kuin koekairausten ja -kaivausten perusteella oli arvioitu. Ottosyvyyttä lisätään, jotta päästään Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunnossaan 15.1.2018 suositteluun veden syvyyteen (vähintään kolme metriä) jolloin veden laatu säilyy hyvänä eikä pohjaveden laatu vaarannu esim. rehevöitymisen takia. Kalliota ei louhita lammen syventämiseksi. Lammen kohdalta otettava maa-ainesten kuutiomäärä ei tule olemaan niin suuri kuin aiemmassa lupahakemuksessa ennakoitiin. Lammen tarvittava vedensyvyys saavutetaan siis suunniteltua pienemmällä otettavien kuutioiden määrällä.

Liikennejärjestelyt

Liikennöinti ottoalueelle tapahtuu Kullaanlähteentien, Tervaslamentien ja UPM:n metsäautotien kautta. Liikenteen määrä ei tule aiemmasta juurikaan kasvamaan. Mikäli toiminta on ympärivuotista, keskimääräinen liikennöintimäärä on noin kolme rekkaa päivässä. Huomattava osa soraliikenteestä menee suoraan Urheiluopiston suuntaan metsäautotietä pitkin, käyttämättä Kullaanlähteen reittiä. Pysyvä tieoikeus on myönnetty 2014 (Kanta-Hämeen käräjäoikeus 9.9. 2014). Samalla on todettu ettei perusteita kulun kieltämiselle ole. Tulevan lammen ympärille on alettu muodostamaan tiealuetta, joka jätetään metsittämättä.

Ulkopuolisten kulku alueelle on estetty puomein sekä Kullaanlähteentien että Tervaslamenttien suunnasta. Työmaa-alueella asiattomien liikkuminen on kielletty kylteillä. Myös putoamisvaarasta on varoitettu kyltein.

Ympäristövaikutukset ja niiden vähentäminen

Meluhaittoja ei ole todettu, mutta niitä voidaan tarvittaessa vähentää kääntämällä seulaa/murskaa. Kallion osuus on niin pieni, ettei murskauspäiviä tule montaa vuodessa. Kallion louhintaa ja murskausta suoritetaan vain tarvittaessa, yhteensä enintään 46 vuorokautena viidentoista vuoden ajanjaksolla. Suurin osa murskattavasta aineksesta on seulanpääkiveä, kallion osuus on pieni. Aiemmasta, Infrastarin ja KP-Kaivin Oy:n tai nykyisen toimijan murskaustoiminnasta ei ole havaittu melu- tai pölyhaittoja. Murskauslaitteiston sijainti on merkitty liitteenä olevaan karttaan. Etäisyys laitteistosta lähimpään asutukseen on noin 2,5 km, ja [REDACTED] vähäisellä käytöllä olevaan taukotupaan noin 500m.

Alueella työskennellään pääosin arkisin ja lauantaisin klo 6-22 välisenä aikana. Alueen syrjäisen sijainnin vuoksi tarvittaessa voidaan toimia 24 h/vrk, seitsemänä päivänä viikossa, ilman että siitä koituu häiriötä kenellekään. Seulonta ajoittuu kesäkuukausille, noin 100 vrk vuodessa. Murskausta/louhintaa suoritetaan noin 3 vrk vuodessa. Soran kuljetukset voivat tapahtua ympäri vuorokauden, noin 250 vrk/v.

Pölyämistä voidaan estää tarvittaessa kastelemalla tietä vedellä.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen 15.1.2018 antamassa, tätä ottamisaluetta koskevassa lausunnossa todetaan, perusteluineen, mm. seuraavaa: "Ottamisalue ei sijaitse tärkeäksi tai vedenhankintaan soveltuvaksi luokitellulla pohjavesialueella."

"Maa-ainesten otolla ei liene ole vaikutuksia mahdolliseen vedenottoipaikkaan tai muutoinkaan Urheilupuiston pohjavesialueeseen (pohjavesipintojen korkeusero yli 5 metriä)."

"Maa-ainesten ottamisella ei ole haitallisia vaikutuksia itse Kullaanlähteeseen, Kullaan lähteiden Natura 2000-alueen luonnonarvoihin eikä pohjavesialueella muodostuvan ja lähteistä purkautuvan pohjaveden laatuun tai määrään."

"Pohjavedenpinnan alainen ottaminen ko. alueelta on mahdollista."

ELY-keskuksen lausunnossa todetaan myös, että vesilain mukaista lupaa ei tarvita.

Pohjaveden korkeutta tarkkaillaan putkesta jonka korko on 108,15 ja pohjaveden pinta 22.2.2024 oli 106,15. Terrisuo on ojitettu ja osa sen vesistä on ohjattu ruhjevyöhykkeen puroon harjun poikki kaivetussa ojassa [REDACTED] alueella. Alueen entinen vuokraaja on täyttänyt ojan, joten pohjaveden pinta saattaa nousta aikaisemmasta tasostaan sora-alueella. Pohjaveden pinta ottoalueella on mitattu neljästi vuodessa ja mittaustiedot on toimitettu valvontaviranomaiselle.

Häiriötilanteet ja niihin varautuminen

Veden laatua havainnoidaan aistinvaraisesti (väri, haju, kiintoaines), samoin tarkkaillaan pölyn muodostumista ja kulkeutumissuuntaa ja tarvittaessa esim. kovalla tuulella vältetään pölyviä töitä. Käytännössä melulle altistuvat alueella töissä olevat henkilöt. Melusta pyydetään kuulohavaintoja naapureilta. Lähintä asutusta lähempänä sijaitsevalla golfkentällä ei kenttämestarin mukaan ole ollut ottoalueen töistä johtuvaa meluhaittaa. Pelaaja on kentällä klo 7- 23.

Alueelle ei varastoida jätteitä, polttoaineita tai öljyä tai muita kemikaaleja. Vain seulojen ja murskauslaitteiston tankkaus suoritetaan ottoalueella, ja muun kaluston tankkaus sekä huollot tehdään muualla. Koneille tehdään säännölliset ajoonlähtötarkastukset vuotojen varalta. Polttoaineisiin on sekoitettu nykyään automaattisesti biodieseliä. Biohajoavan hydraulikkaöljyn käyttöä harkitaan tuotteiden laadun kehittyessä niin, että vahingon sattuessa puhdistustyö olisi mahdollisimman helppoa ja siinä päästäisiin mahdollisimman hyvään lopputulokseen. Tällä hetkellä on vielä parempi käyttää ns. perinteisiä hydraulioöljyjä, koska bioöljyt voivat liueta veteen ja painua pohjaan, kun taas perinteinen kelluu veden pinnalla ja on nopeammin sekä havaittavissa että poistettavissa. Vahinkojen sattuessa toimitaan tilanteen vaatimalla tavalla. Alueella esimerkiksi varastoidaan turvetta, johon voidaan tarvittaessa imeyttää öljyä.

Jos alueella syntyy haitallisen aineen päästö maaperään tai pohjaveteen, vuotokohta eristetään viipymättä ja aineen leviäminen estetään paikalla olevaa kuormaus- ja kaivuukalustoa käyttäen. Päästöstä ilmoitetaan välittömästi litin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Alueella ei ole tähänastisen toiminnan aikana (yli 30 vuotta) syntynyt haitallisten aineiden päästöjä.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Seulonnan ylijäämäkivi käytetään raaka-aineena, eli murskataan ja myydään eri lajitteina. Alueesta on kuorittu jo yli 90% eli pintamaiden osuus on hyvin pieni. Nyt paikalla olevat pintamaat käytetään lammen ympäristön maisemointiin seulonnan jälkeen tai sellaisenaan paikasta riippuen, sekä raaka-aineena kasvualustoihin.

Jos alueelta löytyy silttiä, se sekoitetaan turpeen ja mullan sekaan ja myydään. Toinen mahdollinen käyttökohde siltille on lammen reunat/luiskat, sekä suon laitaaan tulevan tien/polun pohja. Jatkossa syntyvät risut, noin 10 m³, myydään energiapuuksi. Kantoja tulee noin 20 m³, ja ne kuljetetaan energiapuuterminaaliin murskattavaksi. Alueen hyvän sora/hiekkalaadun vuoksi kiviainesjätettä ei sorasta ja hiekasta synny, kuten ei kivistäkään. Aineiden tarkalla lajittelulla saadaan esiintymän käyttö tehokkaaksi ja jätteen syntyminen vältettyä.

Jälkihoito ja maisemointi

Toiminnan loputtua kaikki rakennelmat ja laitteet puretaan ja viedään alueelta pois ja alue siistitään. Jälkihoidon tavoitteena on tehdä alueesta turvallinen ihmisille, eläimille ja ympäristölle.

Ottoalueen jälkihoidon lähtökohtana on tekolammen ja sen ympäristön virkistyskäyttö, mihin liittyvät myös luontoarvot. Mm harjualueelle tyypillisiä, harvinaisia paahdeympäristöjä pyritään lisäämään maisemoinnissa. Luiskien kaltevuudeksi on suunniteltu 1:2. Kallionyppylöiden läheisyydessä esitetään luiskakaltevuudeksi nyppylöiden rinteiden jyrkkyyksiä, joka on jyrkempi kuin 1:2. Tätä ja myös sorarinteiden luiskajyrkkyyttä perustelemme alueen luonnollisella jyrkkäpiirteisyydellä.

Lampi ei pääse kuivumaan. Veden vaihtuvuus on riittävä pitämään veden laadun hyvänä, niin ettei rehevöitymistä tapahdu. Mahdolliset laadun muutokset voi aiheuttaa Terrisuosta purkautuva vesi. Lammen suuri vesitilavuus sekä syvyys kuitenkin auttavat laadun säilymisessä hyvänä. Lammessa vesi hapettuu, mikä estää rehevöitymistä. Tarvittaessa lampi on kuitenkin mahdollista tyhjentää, jos siihen olisi joku painava syy.

Ottoalueelta poistettava humuspitoinen pintamaa levitetään kuopan pohjalle ja luiskiin lukuunottamatta lampialuetta, jossa ranta jätetään hiekkarannaksi. Suon laidalle voidaan laittaa valliksi pintamaata tai kauppakelvotonta maata pyrkimyksenä estää tai hankaloittaa suovesien pääsyä lampeen. Soranoton jälkeen alue (pl. lampi) metsitetään männyllä 2000 kpl/ha. Koilliskielekkeelle johtavan kapeikon tien vasemmasta reunasta poistetaan suuret kivet ja tien reuna kallion nurkkaan asti luiskataan.

Kuopan pohjaa käytetään väliaikaisesti tuotteen varastoalueena, joten se metsitetään vasta mahdollisten myöhempien ottolupien jälkeen. Infrastar Oy:n aikanaan louhima kallio on maisemoitu. Muut alueen kalliot jätetään paljaksi soran oton saavuttaessa ne, pl. irtilouhittava kallio.

Hakemuksen mukainen maa-ainesten otto ja viheraluetuotteiden valmistus ei tule vaarantamaan pohjaveden laatua tai määrää tai aiheuttamaan muuta haittaa ympäristölle, eikä se on muutenkaan ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Hakijan esitys vakuudeksi

Hakija esittää, että hakijalle palautetaan aiempien lupien vakuudet ja voimassa olevan luvan vakuus yhteensä 49 600 e jätettäisiin voimaan nyt haettavaa lupaa koskien. Perusteena se, että maisemointia tehdään jo ottoaikana, ja että lammen osuus pinta-alasta vähentää muotoilun ja muun maisemoinnin tarvetta.

Tarkastukset ja neuvottelut

Alueelle on tehty voimassa olevaa maa-ainestenottolupaa (J&M Lehtonen) koskeva valvontasuunnitelman mukainen tarkastus vuosittain, viimeisin 14.11.2024. Tarkastuksella olivat läsnä ympäristötarkastaja Taru-Tiina Kalliokuusi, harjoittelija Emma Lahtinen sekä toiminnanharjoittaja.

Aiemmat lausunnot alueesta

Aiemmasta hakemuksesta pyydettiin lausunto Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta, Iitin kunnalta ja Heinolan kaupungin tekniseltä lautakunnalta sekä lupa- ja valvontalautakunnalta.

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 15.1.2018 saapuneessa lausunnossaan todennut mm. seuraavaa:

"Ottamisalue ei sijaitse tärkeäksi tai vedenhankintaan soveltuvaksi luokitellulla pohjavesialueella. Suunnitellun ottoalueen pohjoispuolella, ottoalueen välittömässä tuntumassa sijaitsee valtakunnallisesti merkittävä Läpiänjärven rotkolaakso - niminen kallioalue (Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Etelä-Savossa ja Päijät-Hämeen itäosassa, Suomen ympäristökeskus, 2007). Geologisesti tarkasteltuna edellä mainittu ruhjelaakso ja II-Salpausselän harjualue muodostavat yhdessä merkittävän ja luonnonolosuhteiltaan sekä topografialtaan monipuolisen aluekokonaisuuden, jonka eri osat ja geomorfologiset erityispiirteet (kalliojyrkänteet, harjuselänteet, korkeat

harjukumpareet, harjukuopat ja – notkelmat) täydentävät toisiaan. Yhdessä nämä vaikuttavat myöskin alueen maisemarakenteeseen ja sinänsä merkittävään ja arvokkaaseen rotkolaakson sisäiseen maisemakuvaan sekä alueen biologiseen monimuotoisuuteen.

Kymenlaakson maakuntakaavan mukaan maa-ainesten ottoalue sijoittuu maa-aineksen ottoalueelle. Voimassa olevan maakuntakaavan mukaan Läpiänjärven rotkolaakso on myös osittain maa-aineksenottoalueella (EOM). Maakuntakaavaa tulee seuraavan tarkistuksen yhteydessä kalliorajauksen ja kaavamerkintöjen osalta korjata ja tarkentaa. Suunniteltua ottotoimintaa ei tule ulottaa ko. arvokkaaksi määritellylle kallioalueelle.

Natura 2000-verkoston kuuluvista Kullaanlähteistä puolet kuuluu Heinolaan puolet littiin. Melko luonnontilaisella lähteikköalueella on muutama harvinaisen suuri lähdelampi. Suurin lähde on noin 0,5 ha ja pienimmät yhteensä noin 0,2 ha. Lähdelampien rannat ovat nevaa, vaikka suoalue muuten onkin valtaosin mäntyvaltaista rämettä. Kullaanlähteet sijaitsevat Vierumäen alueella olevalla Urheiluopisto-nimisellä pohjavesialueella (0608904, luokka I). Alueen kokonaispinta-ala on 16,42 km² ja arvioitu muodostuvan pohjaveden määrä on 10 000 m³/d. Pohjavesialueen kaakkois- ja itäosan pohjavedet purkautuvat suurelta osin pohjavesialueen kaakkoisosassa sijaitsevien Kullaanlähteiden kautta. (Ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmä POVET). Kullaanlähteiden alueella sijaitsee Heinolan kaupungin vesihuoltolaitoksen vedenottamo, mistä vesioikeuden 1993 myöntämän luvan mukaan saadaan ottaa pohjavettä 1 000 m³/d.

Maa-ainesten ottamisalueen ja Kullaanlähteen vedenottamon välille (Toivosuon itäpuoliselle harjujaksolle) on alustavasti suunniteltu kaivopaikkatutkimusta Heinolan vesilaitoksen toimesta. Alueelta on mahdollisesti otettavissa käyttöön Kullaanlähteiden laskupuroon purkautuvia pohjavesiä ilman vaikutuksia Kullaanlähteisiin. Alue on tunnistettu vedenhankinnan jatkotutkimuskohteeksi vuonna 2014 tehdyssä selvityksessä (Vedenottamoiden valuma-alue-tarkastelu ja vedenhankinnan kehittämiskohteet, Ramboll Finland Oy, 17.3.2014). Suunnitellulta tutkimusalueelta on ottamisalueeseen etäisyyttä lyhimmillään noin 200 m. Urheiluopiston pohjavesialueen geologisen rakenneselvityksen (GTK 7.5.2012) mukaan tutkimuspaikan ja maa-ainesten ottamisalueen välillä kallio ulottuu pohjaveden pinnan yläpuolelle, joten maa-ainesten otolla ei liene vaikutuksia mahdolliseen vedenottopaikkaan tai muutoinkaan Urheiluopiston pohjavesialueeseen (pohjavesipintojen korkeusero yli 5 metriä). Hakemusasiakirjoissa esitettyjen Kullaanlähteen (Urheiluopiston pohjavesialueen) ja maa-ainesten ottoalueen pohjavedenpinnan korkeuserojen (noin 10 metriä) sekä alueita rajaavien kalliokynnysten vuoksi ko. alueet ovat hydrogeologisesti erillisiä pohjavesialtaita, joista molemmista pohjavesi purkautuu aluetta halkovaan rotkolaaksoon. Maa-ainesten ottamisella ei ole haitallisia vaikutuksia itse Kullaanlähteeseen, Kullaan lähteiden Natura 2000-alueen luonnonarvoihin eikä pohjavesialueella muodostuvan ja lähteistä purkautuvan pohjaveden laatuun tai määrään.

Edellä esitettyyn viitaten ELY-keskus katsoi, että maa-ainesten ottaminen voidaan tehdä pääosin hakemuksen mukaisesti. Pohjavedenpinnan alainen ottaminen ko. alueelta on mahdollista. Ottamiseen ei ollut tarpeen hakea aluehallintoviraston (AVI) lupaa. Pohjaveden puhtaana säilymisen kannalta on suositeltavaa tehdä lammesta riittävän syvä, jotta välttytään lammen vedenlaadun haitallisilta muutoksilta (mm. rehevöityminen). Kallion louhiminen lammen rakentamiseksi/syventämiseksi on kuitenkin ehdottomasti kielletty.

litin kunnanhallitus on 14.2.2018 saapuneessa lausunnossaan puoltanut edellistä lupahakemusta, eikä sillä ollut mitään huomauttamista.

Heinolan kaupungin lupa- ja valvontalautakunnan lausunnossa (31.1.2018) edellistä hakemusta koskien vaadittiin lisätietoja kallion louhinnan ja murskauksen arvioidusta kestosta sekä murskauslaitteiston sijoittamisesta ottoalueelle. Nämä tiedot on lisätty ottosuunnitelmaan. Myös melun ja pölyn estäminen haluttiin lupaehtoihin, ja ne on nyt ottosuunnitelmassakin huomioitu.

Naapurin kannanotto

Liitteenä on Vierumäki-yhtiöiden lupaa puoltava kannanotto, jossa esitetään perusteluita soranottamisen puoltamiselle (lyhyt kuljetusmatka Vierumäelle, kertalleen avatun kaivuualueen hyödyntäminen, virkistyskäyttömahdollisuuksien lisääntyminen) sekä toiveita sorakuopan maisemoinnista (paahdealueiden säilyttäminen, vesielementin lisääminen, lajiston ja alueen monipuolisuuden lisääntyminen). Nämä on huomioitu otto- ja jälkihoitosuunnitelmassa.

Liitteet:

Rajanaapureiden kuuleminen (aika, kanta asiaan, yhteystiedot)

Lainhuutotodistukset Lehtonen, [REDACTED]

Yleiskartta alueesta

suunnitelmakartta, lopputilannekartta ja leikkauspiirustukset

Valtuutus maanomistajalta